

CORSTA DE ARGINT

Director, Octavian Moșescu

Redacția și Ad-trația

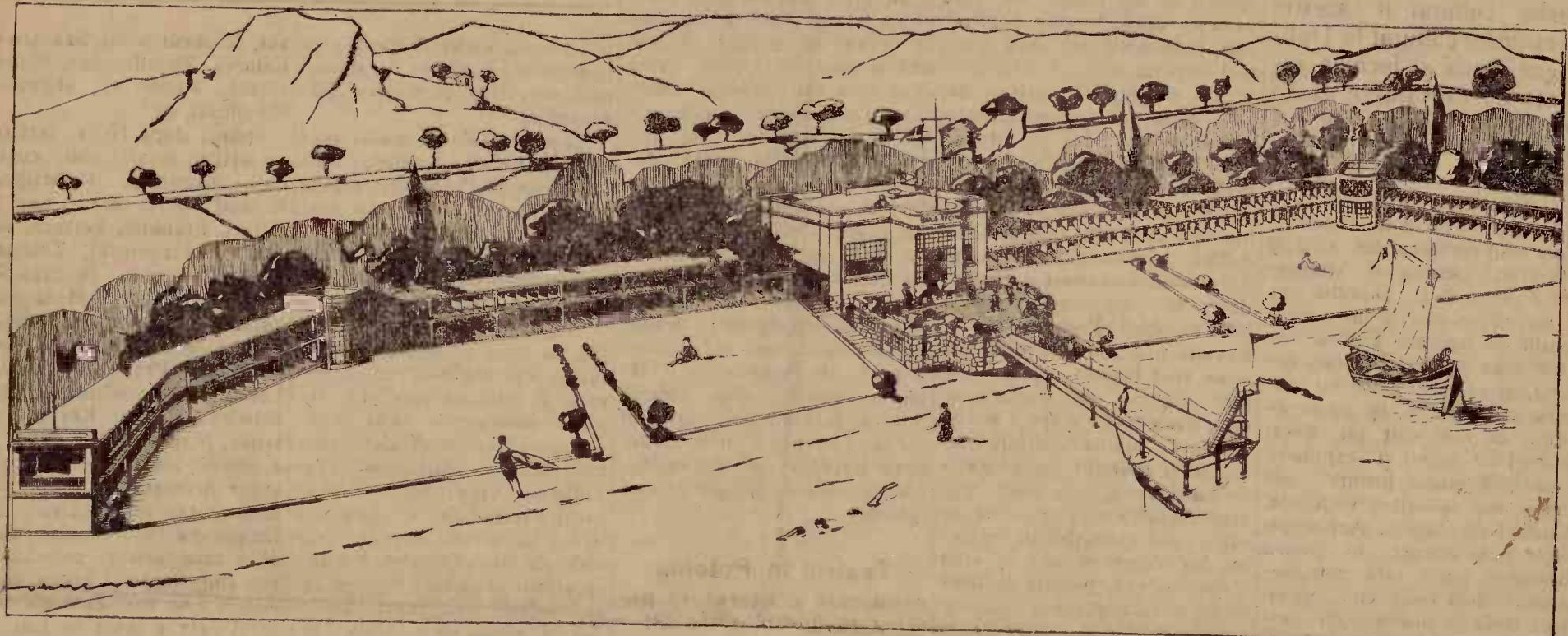
Str. Mircea cel Bătrân

— B A L C I C —

Ziarul Cultural al Universități libere din Balcic

Ad-tor: I. Berceanu

Abonament anual 200 lei

Băile Comunale „Regina Maria”

Proiectul de Ing. Erm. Oprescu

Balcic

BARCA CU VELE

de A. S. R. Principesa Iléana

Cine nu a fost în barca cu vele nu știe ce e marea și vântul. Nu e senzație mai minunată decât să te simți dus de vânt pe suprafața apei.

Cu pânzele bine întinse, barca se apărează într'o parte până ce un bord intră aproape în valurile cari clocotesc în urma cărmei, intovărășindu-ți mersul cu un cântec împuternicit să te umple de fericire deplină.

Sau când marea e calmă, mergi lin înainte având impresia că malul trece pe lângă tine.

De mergi drept în larg, atunci ai neîntrecuta simțire că înaintezi într'o lume a visurilor, într'o lume de apă, al cărei orizont rămâne la aceiași depărtare, ademenindu-te mereu înainte să-l descoperi.

Mie îmi place când cu hulă bună, marea se ridică și cade în văi și dealuri de apă. Impinsă de vânt, barca urcă dealul străveziu și o clipă pe creștetul lui vezi jos sub tine o adâncime verde și strălucitoare care mai ascunde sub suprafața-i lucie atâte adâncimi albastre. Barca ușor și lin se lasă în jos ca o lebădă, apoi din nou urcă un val și iar se lasă.

Şapte ţări și şapte mări nu e nevoie să le treci spre a intra într'o lume fermecată, căci Tara basmelor e în noi. Nici nu ai nevoie de multă imaginație când te urci și te cobori pe valurile mării într'o barcă cu vele: n'ai decât să deschizi inima și să lași frumusețea să intre în tine.

Dar barca cu vele nu e numai vis. E și măestrie, măestria de a întrebuița forțele naturii așa cum voești, să faci vântul să te ducă acolo unde vrei, rotind voltele după suflarea lui și direcția spre care tinzi. Nimic nu e mai minunat decât să te găsești la „echic“¹⁾ și cu școta velei mari în mână. Vântul trage în pânză, valurile se joacă cu cărma, e ca și cum ai mânui un lucru viu, stăpânești puterile firii. Aceste puteri însă își bat adesea joc de noi. Vântul cade, de pildă, lăsând pânzele să bată; barca se bălăcește ca un lucru mort, ești redus atunci la rame cu singurele tale forțe. De nu cade vântul, se ridică bătând marea într'o furie spumegătă. Atunci e luptă! Lupți ca elementele să nu te doboare. Pânzele se umflă că și cum ar plesni, mai mult ca oricând barca e lucru viu. Marea se ridică, se sparge peste barcă, iar sub bătaia ei te simți înviorat, plin de viață sănătoasă, fără gând la ceea ce ar mai putea aduce clipele. Ești tu—om—cu barca ta, ducând lupta cu marea și vântul să ieși învingător.

Să dus vremea corăbiilor mândre și frumoase. Trăim în vremea iuțelei, care nu vrea să știe de frumos sau urât. Dar și de noile invenții marea își bate joc. Sunt minunate și marile vapoare când trec ca o nălucă prin apă, împingându și enormitatea printre valuri.

Totuși, totuși nu e nimic pe lumea aceasta ca barca cu vele, fie ea cât de mică, dacă vrei să simți mereu pe deplin.

ILEANA
Principesa României

1) Echic—mânerul dela cărma
2) Școtă —fringhiea dela colțul velei.

Dela Universitate libera Coasta de Argint

Deschiderea cursurilor. Conferințele d-lor Prof D-r Borza, Emanoil Bucuța, Ion Dragu și Ion Pillat

In ziua de 21 aug. s'a deschis cu deosibita solemnitate secretarul de vară, D-l Octavian Moșescu, directorul Universității libere, mulțumește d-lui D-r Borza, scriitorul general al Ministerului de Interne care a binevoit să rezinte guvernul la sedința de deschidere D-sa arata rostul cultural al acestui asezământ cultural în Dobrogea Nouă și închină se dința de deschidere desco peritorilor Coastei de Argint.

A urmat o conferință despre Fiziosociologie a d-lui Al. Borza, profesorul de botanică dela universitatea din Cluj și secretarul general al Ministerului instrucției. Domnia sa e un cunoscător și un îndrăgostit de regiune. Cine a rătăcit prin grădina botanică din Cluj, al cărei director cu nespuse merite este, își aduce aminte de acel colț cu sfărâmături de stânci și expunere căutată la soare, printre care crește sau se cațără vegetația, Coastei de Argint. Aci se găsește pusă alături, în lumea botanică, totă țara românească, dela balta cu păpurișuri până la muntele cu jenapă și licheni. Ceva la fel săcuse d. Borza la Blaj, în grădina școlii care privește spre Câmpia Libertății. Aceasta se putea vedea și înaintea războiului și induioașa atunci altminteri. Pământul românesc trăia intregit prin flori sub ferestrele învățăceilor din Blaj, într'o vreme când era o vină capitală acolo, chiar sălăvetează.

Eminescu, ca prozator

Conferința d-lui Emanoil Bucuța.

D-l Emanoil Bucuța, începe conferința, arătând că cioscul comemorativ Eminescu, organizat de Universitatea liberă se leagă cu activitatea culturală a d-lui Octavian Moșescu, care, ca președinte al Societății Academice România jună, a luat inițiativa ridicării unui monument lui Eminescu la Cluj.

Dăm astăzi un fragment din conferința d-lui Emanoil Bucuța despre Eminescu, prozatorul, jînuită Duminică, 21 iulie-

Cele mai multe din manuscrisele lui Eminescu ne-au fost păstrate. Ele se găsesc, mulțumită unei danii a lui Maiorescu, la Academia Română, în șase volume legate. Se găsesc dela cele mai vechi începuturi, aproape fără goluri, poezii de junie alaturi de caetele de cursuri dela universitățile germane vizitate, studii și ciorne de conferințe, scrisori sau telegramme. Ca în Scrisoarea a doua, unde școlarul Eminescu ascultă pe dascul măncat de molii cum povesteste de Graful Ramsescu

și cade în visuri după vreo sălbatică Clotilda, din care nu mai clopoțetul il trezește, așa și aici, notițele luate probabil sub prelegerea profesorului, se intrerup uneori și două, trei strofe apar, ca o gingășă insulă de coralii. Apoi ele se încheie și corabia atenției, cu pânzele mohorite de cănepe, pornește iară. Textul continuă și Ramses cu ochii lui verzi de smarald, ca doi cărăbuși aprinși de foc mistic, își povestesc isprăvile din papirusuri, palimpșește și inscripții, mai departe.

Știți, pe de altă parte, de cătă faimă de neregularitate e apăsată viața lui Eminescu, și în aceasta memorialiști și biografi ai lui nu sunt de două păreri. Am fi atunci înaintea unei alte infățișări a dublei personalități, de rândul acesta nu numai de artist, dar și de om propriu zis, a lui Eminescu. Poate fi însă o dovadă mai mare de rânduială și de rost îngrijit decât cele săse volume de manuscrise ale Academiei, scăpate și apărăte de atâtea naufragii materiale și morale? Lada aceea de cărji vechi, cu care toți eroii nuvelelor ni se arată ca niște noui evangeliști cu steama lor alături se face o arcă tragică aievea, purtată de poet în toate rătăcirile lui, cu ce avea mai ales și nemuritor în el. Când mâna de țărăna să risipit, arca i-a scăpat, dar a rămas ca pe un nevăzut altar, în toată sfîntenia ei, deschisă acum și vorbitoare înaintea generațiilor.

Căci oamenii de atunci ne sunt de atât de aproape în timp și cu toate acestea îngurați de legendă și neînțești! Din rătăcirile lui școlărești și teatrale, sub șapte peceți în scrisul poetului și abia fragmentar luminate de căteva mărturisiri streine, Eminescu s'ar fi luptat și s'ar fi desprins cu idealismul profetic, plin de stele și plin de fulgere. Viața lui ne farmecă și ne sperie, cu ceva ce-ar fi unic și sfânt. Dar aduceți-vă aminte de altcineva din aceiași ani și din aceiaș societate în care era membru și Eminescu. Iată două vieți cu totul asemenea, până la mici episoade, cu fuga în timpul școlii de-acasă rătăcirile cu o trupă de teatră ca sufleur prin țară, cu îndragostirea de o actriță, cu ruperea deodată de acest mediu și plecarea în străinătate, cu boala care mistue și frângerea ca un vreasă pe genunchi a trupului în plină vigoare de gând. Nu trebuie să schimbăm decât numele, în loc de Pascaly și Caragali, Lupescu; în loc de Poenăreană, Bălășeasca; în loc de o nirvană schopenhaueră, Conta. Iată-l și pe Conta la riană și idealism kantian, teorii ale ondulației universale și materialism, și în loc de Eminescu Pisa, în 1872—pe unde avea să ajungă mai târziu și celălalt, ros de stizie și de o cumplită săracie, și pornind

la Livorno, după citise în ziar de un om care se omorase acolo de foame, anume că să-l vadă și ca să vadă poate soarta care-l păndeau. Epizodul lui Eminescu desfășându-se în ploaia strâzii, în anii din urmă, în vreme de boală, la vedere unui sărac, e, cu toată deosebirea, dintr-o atmosferă asemănătoare. Iată-l și pe Conta cu membri ai junimii la petrecere în vreo grădină dela marginea lașului, cum se desface de ceilalți și pleacă singur, trist și măditând prin ceata care avea să-l macine, către oraș. Prin ceața aceea, de apă și de amintiri, abia putem, amăgiți dela atâtă deținere de o mică dislocare de plan cronologic, să limpezim a cui e silueta. S-ar putea să fie tot așa de bine a lui Conta, cum s'ar putea să fie și a lui Eminescu. Romanismului, neșteptatul și măriile dezastre, erau ale vremii și erau ale oamenilor. Danicii vremurile, din această pricină, precum nici oamenii nu se întregeau mai puțin, peste lespezile și dărămătruirelor, într-o unitate superioară.

Teatrul în Polonia restaurată și literatura poloneză de eri și de azi

Conferințele d-lui Ion Dragu

Continuând seria cunoștelor și aprecierilor cursuri de vară organizate încă de acum cățiva ani de către d-l Octavian Moșescu, "Universitatea Liberă" din Balcic, a oferit zilele acestea, numeroșilor ascultători, conferințele d-lui Ion Dragu, atașatul de presă de pe lângă Legația României la Varșovia.

D. Dragu, care a fost invitat să vorbească, în toamna aceasta la Varșovia, despre Coasta de Argint, a socotit potrivit, pe drept cuvânt să infățișeze la Balcic, aspecte din viața culturală și artistică a Poloniei zilelor noastre. D-sa a arătat că, fiind dintre cei care se străduesc să ajungă la o căt mai mare apropiere între România și Polonia, în sensul pătrunderii spiritului, sentimentelor și opinilor, și cari militează pentru o căt mai bună cunoaștere reciprocă, și-a ales deocamdată ca subiecte: "Teatrul în polonia restaurată și literatura poloneză de eri și de azi".

In prima din aceste conferințe d. Dragu a schițat mai întâi, concis și lămurit începurile teatrului polon, insistând îndeosebi asupra premergătorului Jan Rochanowski, care manifestă dorința de a servi tendințele patriotice ale epocii, dorința care a dominat de atunci și până la Restaurarea Poloniei de azi orizontul intelectual al națiunii polone. În deosebi în timpul celor 125 de ani de robie, dramaturgia polonă, ca și literatura propriu zisă, a fost

CALIACRA

Sibastre porți de mare cu stânci desferecate,
Spărturi pustii în maluri cu prăvăliri în gol
Spre răpile căscate,
Aci se isprăvește pământul, Adunate
Stau păsările albe sau sufletele stol?

Si iată altă lume zbuciuind pe neașteptate,
Cu zările sinte pe coame de pripor
Si-atât cât ochiul bate:
Albastre bărăgane de ape clătinate,
Cu alte bărăgane de cer de-asupra lor.

V. Volutescu

păzitoarea vieții naționale și păstrătoare tradiției de statonnică rezervări impotriva apărătorilor.

Conferențiarul a arătat apoi cum Stanislas August, ultimul rege al Poloniei creia la Varșovia, în 1705 prima scenă publică polonă, primul teatrul național grație actorului și autorului Boquławski, "tatăl teatrului polon".

După ce a infățișat greutățile cu care a luptat teatrul polon sub regimul rus și german și rolul pe care sub regimul austriac l'a jucat Craiova ca centru al vieții teatrale polone, îngăduind dezvoltarea viguroasă a dramaturgiei naționale, d. Dragu a trecut în revistă operile teatrale ale lui Alexandru Fredro, creatorul comediei polone și ale celor trei mari poeți: Adam Mickiewicz, Iulius Słowacki și Zygmunt Krasinski, autorul faimoasei "Non divine Comedii".

Apoi rând pe rând, conferențiarul a caracterizat operile lui Norvid, Blizinski, Balucki, Zapalska, Rittner, Persynski, Kosteleski, extinzându-se asupra genialității dramatici a lui Stanislas Wyspianski și asupra însemnatății strălucitei sale opere. Au defilat apoi în fața ascultătorilor, dramele lui Przybylko-Potocka, Leszcinska, Cwiklinska, Pichov Sliwicka, Trapzo-Krywult, lasinka, Malicka, etc., după ce a relevat rolul Asociației artiștilor dramaturgi poloni, în dezvoltarea artei teatrale contemporane în Polonia, după ce a caracterizat personalitatea stupeifiantă și imens de populară a lui Boy-Zelenski, scriitorul care a jucat un rol covârșitor în lupta pentru puterea, prestigiul și scopurile bine definite ale teatrului polon.

d. Dragu, a încheiat arătând că aici teatrul polon căruia i se cuvine toată admirăția noastră, prezintă toate trăsăturile caracteristice ale unei existențe viguroase și căută statonnic să rezolve noi probleme ale artei.

In a doua sa conferință, d. Dragu a început prin a arăta că literatura polonă păcăde delă două elemente: unul e elementul tradițional lăsat moștenire de către o creație de mai multe școli și a cărei istorie e deja încheiată; celalăt este un element nou, încă nedefinit și nestabil, părea apropiat de noi, spre a-l putea aprecia și a lămuri ce e treător de ceace e dăinitor în el precum și ceace va evoluă mai mult sau mai puțin în forme sau în materii.

Inainte de răsboiu, luptă pentru meninerea naționalității polone apăsate a obligat literatura polonă să înclinească rolul de paznică a vieții naționale și să perpetueze tradiția răzvrătirii. Odată cu restaurarea Poloniei au început vremuri noi pentru literatură, care să simtă liberală de sarcina impusă de a nu se gândi decât la realizarea ideii naționale și să aibă avântă în lumea sentimentului uman și gândirei umane. Naționalismul evoluează spre europeanism.

D. Dragu, a făcut o schiță rapidă a literaturii polonei până în veacul XIX, insistând apoi asupra operei celor trei

mari românci: Mickiewicz, Słowacki și Krasinski, (profeti național), și asupra doctrinei messianiste a lui Towianski și pe Norvid, conferențiarul s'a ocupat de mișcarea numită „pozitivismul varșovian”, reacțiune împotriva romantismului al cărei șef a fost Alexandru Swietochowski, (Voltaire-ul polonez).

D-sa a înfățișat pe larg opera lui Bolesław Prus, Eizei Czeszlowa, lui Adolf Dygasiński, lui Adam Asnyk și Maria Konopicka, și a adus câteva clarificări interesante asupra valorii discutute a operei lui Sienkiewicz, insistând asupra valorii sociale a acestei opere.

D. Dragu a consacrat apoi o bună parte din conferința sa mișcări celebre a „Tinerii Poloniei”, începută acum 30 de ani, spre a deschide cale unei arte noi. Mișcarea înrudită cu modernismul și simbolismul european și pornită de Wyspianski și Prsbyszewski. Conferențiarul a înfățișat amănunțit personalitatea uluitoare a lui Stanislas Prybyszewski, apoi a făcut să defileze Siereszewski, Berent Weissenhof, Sofia Rygier-Nalkowcka, L. Staff, Zapolska, Danielewski, Strug, Maria Wielopolska, Makuzywski, Lemanski, Chojnowsky, Perzynski, oprindu-se pe larg asupra celor trei mari personalități covârșitoare ale literaturii polone moderne: poetul Jan Raszowiec, romancierii Wladislaw Reymont și Stefan Zermowski, a căror operă și înrăuire d-sale-a caracterizat precis.

D. Dragu, a consacrat parte finală a conferinței sale asupra grupărilor de poezi apărate după răsboiu, înfățișându-ne rând pe rând grupul „Zdrav” pornit din Przybyszewski și Hulwicz, care nu putu dăinui din cauza frecărilor dintre tradițiile literare fixe ale bătrânilor și avântul fanțist al tinerilor, apoi grupul eclectic „Skamander” care manifestă azi tendințele cele mai variate, în frunte cu Lechon, Luwim, Sloniwicki, Wierzynski, Wittlin, Iwaszkiewicz, Illakowicz, grupul „Czartak” în frunte cu Kozikoski, Miller Zegadlowicz, care s'a intors spre formele poeziei populare grupul „Nowa Sztuka” și grupul „Zwrotnica” care subliniază legăturile lor strânse cu poezia europeană.

După ce citează opera de năcătorii și a lui Iwaszkiewicz, Rytiard, Sloniwski, Maria Dabrowska și aceia de romancieri a lui Grabinski, Ostroski, Goetel, insistând asupra valorei operii lui Julius Kadenc-Bandrowski, socotit cel mai puternic și original profesor polon, actual, d. Dragu încheie arătând că trăsăturile caracteristice generale actuale ale literaturii polone sunt: rupearea cu tradițile, întinderea domeniului sentimentului istoric și afirmarea dorinței unei noi culturi artistice.

Specificul românesc în literatura noastră Conf. d-lui Ion Pillat

Cu prilejul inaugurării cursurilor de vară dela Balcic, d-l Ion Pillat a și-

nut o interesantă conferință, vorbind despre: „Specificul românesc în literatură noastră”.

D-l Pillat explică mai întâi termenul de specific românesc, în jurul căruia dela un timp incoacă, s'a născut atâtă disuții și s'a iscat atâtă neînțelegeri căte odată fundamentală. Sub termenul de lirică modernă, trebuie să înțelegem numai ideea de contemporaneitate în timp și spațiu, sau trebuie să-i mai adăogăm și conceptul de nouitate în sensul de poezie nouă, de poezie poate modernistă.

Conferențiarul găsește în lirica noastră modernă un specific românesc care chiar tradus în altă limbă rămâne al nostru și face pe străin să recunoască și în sute de opere carte românească și între sute de pânze pictura românească. Primul ar constitui sufletul operei, ritmul ei intern, reprezentă partea activă, elanul vital, dinamic. Motivul ar fi materialul din afară, decorul fatal, dar exterior, partea statică.

Conferențiarul arată că Statele Unite, sunt siugură din lume unde azi se citește poezie, și unde poezia are o înrăurire reală asupra marelui public. Volumele de poezii se vând în zeci de ediții, umană. Nu e artă pentru artă, ci cum se vând în Europa românele. Dar ce este mai curios poezia nu se mărginește la volume și reviste literare, peste 300 de ziare, toate marile cotidiane au o coloană zilnic consacrată publicării de poezii. La o țară nouă trebuie să corespundă o mentalitate și o sensibilitate nouă, aceasta a fost poezia lui Whitman, care a fost primul poet american. Genul lui s'a ridicat cu o putere primitivă ca o reacțiune organică a pământului virgin al noului continent față de academice și de oriental falș ce stăpânea ca un ecou întârziat al clasicismului și al romantismului european. Influența lui a fost prodigioasă. A fost acclamat în America, drept Lincolnul literaturii.

Conferențiarul lămurește notele specifice ale unei poezii americane:

1) Notă de realitate directă, fără simboluri și alegorii. Poetul american modern e cu atât mai potrivit înfrângătorii. Poetul american și cu cât e mai antiliterar,

în sensul de mai puțin robit de formele literare generate moștenite.

2) Notă de vitalism dinamic, de expresie a viații în legătură cu viața trăită de noi. Vitalitatea extraordinară a acestor poeme care sunt viață condensată. Trebuie o viață ca să îndrăgești viața ne spune Lucide M.

3. Notă de umanism, de omenie dar și de înțeles uman, de pasiune artăpentru oameni. Poezia americană atinge toate subiectele, nu fugă de sensualism dar felul de a le trata, seriozitatea și simpatia largă a poetului față de subiect, îl impiedică de a fi frivol și îl scapă de obscenitate.

Acestui fond poetic, s'a

adoptat admirabil versul american, fie că a postizat cadrul clasic ca în Robinson, fie că a adoptat versul alb ca în Anny Jovell, fie că a uzat de o curioasă impletire a versului cu motivul muzical ca în Vachel Lindsay. Citește versuri din Emily Dickinson, Robert Frost și Carl Sandburg.

In a treia conferință, „Sentimentele naturei în poezia lirică”, distinsul conferențiar a vorbit de pământul românesc și literatura noastră și a atins probleme de legăturile sufletești ce există între natură și conștiința umană în genere, analizând cu citate din toti poeții lirici români, sentimentul na-

Balcic”, s'a ținut anul acesta, pe lângă conferințele adresate marelui public, în fața unui numeros auditoriu și cursuri de legătură cooperativă, adresate mai ales cooperatorilor din Dobrogea Nouă, de către d. avocat Gh. Lovțiu, reprezentant al Oficiului Național al Cooperării.

In lumina principiilor din legea pentru organizarea cooperării, s'a înfățișat cursurilor orizonturi noi create de legiuitor pentru mișcarea cooperativă.

Desfășându-se cele două direcții de Stat cooperativă, în locul lor legea a pus organe noi: „Banca Centrală Cooperativă”, și „Oficiul Național al Cooperării”, menite a fi exprimate de voință a mișcării cooperativiste.

Prin întocmirea Uniunilor de control, asociațiuni de cooperative, fără capital și obiect comercial, ele având a se ocupa de constituirea, controlul și îndrumarea cooperativelor asociate, se dă cooperării un puternic imbold de dezvoltare și autodeterminare. Autocontrolul fiind local

și în contact permanent cu cooperativele asociate, va fi cel mai eficace și util control al mișcării.

In cadrul inițiativei libere și a unei largi autonomii se așteaptă o regenerare a cooperării și prin ea întreaga refacere a economiei noastre rurale cu care cooperăția este în strânsă legătură.

Mai ales după înfăptuirea reformei agrare, cooperăția devine cea mai importantă mișcare economică cu caracter social.

Cooperăția Conferința d-lui Ionescu Pașcani

Inaintea cursiștilor, operatori și a unui numeros public care urmărește, cu multă sărăcinită conferințele ce se țin regulat de diferiți specialiști, conferențiarul a lămurit ce este cooperăția și cum să născut ea; arată originale și înțelesul cuvântului cooperăție care vine dela latini, unde rămâne în uitare, pentru a reapărea în Franța pe la începutul veacului XVI-a, tot în înțelesul unei acțiuni comune, dar nu economică, ci intelectuale. Tocmai târ-

Oaspeți de o lună, oameni din județ, oficialități, prefectul, Asociația creștină a femeilor, artiști, scriitori, doi reprezentanți ai oficiului superior al Cooperării, sosiți anume. d-nii Gh. Tașcă și Gr. L. Trancu-lași, erau de față; în cup-

Balcicul a avut întrădevăr una din zilele lui bune.

Cursurile d-lui avocat Lovțiu

La Universitatea liberă „Coasta de Argint”, din

ziu, termenul se asociază și la fenomene economice, pe la începutul veacului XIX-a când se nasc asociațiile uriere. cooperative cu membrii calificați cooperatori.

Astfel se precizează noțiunea cuvântului "cooperativă", că e acțiune comună, un mod de îndeplinire a unei opere economice, privitoare la producție, distribuție, circulație și consumație a bogățiilor.

Pentru a învedera ce este cooperativă și cum să născut ea, se face o amănunțită analiză a modului de organizare și funcționare a sistemului economic-social de astăzi, evidențind urmările lui reale—fără a tăgădui și ce e bun la el—ca, îngărmădirea averilor în mâini puține, și nașterea pauperismului, crizele de supra și sub-producție, căstiguri fără muncă, lupta dintre clasele sociale din pricina apăsării capitalului asupra muncii etc.

Expune apoi și modul de organizare și funcționare a sistemului nou, cooperativist, caracterizat prin împăcarea capitalului și muncii, acesteia din urmă dându-i-se prioritate, iar capitalul rămânând un simplu salariat. La împăcare a contribuit și împărtirea rezultatelor întreprinderilor organizate în raport cu munca depusă de fiecare în dobândirea excedenterelor, numite în capitalism benefici și atribuite numai asupra capitalului, sub forma de dividende. Pe partea morală se evidențiază superioritatea metodei cooperativiste, asupra celor capitaliste, bazată pe autoritarism, prin colaborarea asociațiilor, cu drept la conducerea întreprinderii, minunată școală de educație civică, în vederea exercitării reale a drepturilor, în societatea așezată pe baze cu adevărat democratice, introducerea principiilor de morală în afaceri, prin excluderea intermediarilor și posibilitatea celor mulți, de a se împărtăși și din binefacerile artei și științei, ridicându-i astfel la rangul de oameni.

Ca urmări sociale amintesc apropierea claselor sociale, educația armonizând interesele lor și a-dacând astfel în sănul poporilor ca și între popoare, mult dorita pace și înlătarea tuturor zguduirilor

produse din cauze economice,

Pentru a demonstra posibilitatea cooperativă arată că, sistemul economic s'a schimbat pe măsura civilizației omenirei, începând prin comunismul primitiv, trecând prin sclavaj, până la salariat, în sănul căruia s'a zămislit și se desvoltă cooperativismul, copil al capitalismul, într'atât întrucât, il va fi moștenitor.

Formidabile rezultate dobândite de cooperativă, abia în vre-o opt decenii, dela fericita înighebare a Pionerilor dela Rochdale (1844), numărând astăzi în toată lumea peste 250 mii cooperative de toate felurile, cu peste 100 milioane și mai bine de asociați, sunt fapte ce ne dau mari nădejdi de viitor.

Mai adăugând faptul plin de însemnatate că, metoda cooperativă se servește și ea de toate mijloacele tehnice moderne adoptat de capitalism, se înlătură și

teamă acelora cari ne tratează de utopiști.

Si în fine mai adăugând că cooperativă, născută din acelaș părinte cu socialismul, nu are nimic comun cu el, și că ea își urmează drumul linistit înălăturând violența, căci bază ei este iubirea de oameni și dreptatea socială, s'a înlăturat și ponosul că ea ar fi o ideie subversivă.

S'a arătat și infăptuirile în țara noastră unde sunt peste 9000 de ferurite cooperative, cu peste 15000 000 asociați și peste 1500 000000 capital. Se face un călduros apel la acei de față să înbrățeze cooperativă, ajutând-o prin aducerea în ea a intregii lor forțe de producție, de economie și consumaționi, și cu aceasta se vor ajuta pe ei.

Seria conferințelor d-lui Pașcani asupra cooperativă continuă.

ce s'a reușit să se realizeze la această școală, atât în domeniul strict profesional, cât și în cel de cultură generală, marturișesc că este un rezultat vrednic de toată laude. Într-un programul de dansuri, coruri, recitări, ca și deosebit de artisticul aspect al expoziției de lucru, totul a întrecut cele mai optimiste așteptări. Nu mai vorbesc de „clou”-ul serbării, divertismentul în limba franceză și în costumele epocii, care a fost pur și simplu minunat.

Mulțimea auditorului, care tixia sala, a răsplătit pe D-na Directoare Nicoleta Vladuță, împreună cu hainele sale colaboratoare, y compris Gogu Hoga, prin îndelungate ovăzuri.

Serbarea s'a continuat cu tradiționala distribuire a premiilor, încreunându-se astfel pe de o parte meritul elevilor, pe de altă aruncându-se bogată sămânță de emulație, fir director al viitorului an școlar.

Ca încheiere. D-na Vladuță a mulțumit auditorului, care a bine-voit a onora cu prezența sa etc. Adresând aceste mulțumiri, nu știu dacă D-na Vladuță a voit să fie ironică, sau a făcut-o din delicata politetă care o caracterizează.

Ceeace știu însă este că toate mulțumirile se cuvin D-nei Vladuță, împreună cu întregul corp profesional al școalei. Le datorăm aceste mulțumiri pentru munca, insuflare și priceperea pe care le-au pus în serviciul educației elevilor ce li s-au încredințat; le datorăm toată recunoștința noastră, pentru felul demn în care știu să reprezinte adevărată școală românească, în acest îndepărtat colț al Patriei.

Fie-le și în viitor multă tot atât de rodnică și imitatorii căt mai numerosi.

Leon L. Grigorescu

O excursie la Constantinopol, Prinkipo și Scutari

Universitatea Liberă "Coasta de argint" din Balicic, a organizat la sfârșitul lunii August, a treia excursie la Constantinopol, Prinkipo și Scutari.

Plecarea va fi din Constanța cu Vaporul "Regele Carol" în seara zilei de 29 August, orele 22.

Întoarcerea în ziua de 3 Septembrie. — Costul excursiei e de 3.200 trei mii două sute) lei. În această sumă se cuprinde: pașaportul, viza, vaporul, masa și hotelul pe test timpul excursiei.

Persoanele care doresc să ia parte, sunt rugat să ca cel mai târziu până la 25 August să trimeată costul împreună cu carnetul de identitate pe adresă d-lui Octavian Moșescu, Universitatea Libera "Coasta de Argint" Balicic. Se preferă ordinea înscrierilor.

Informații

Universitatea liberă, a organizat zilele trecute o excursie la Varna, la care au luat parte 280 de excursioniști, printre care și marele scriitor Gala Galaction.

Excursioniștii, sub conducerea d-lui Octavian Moșescu au vizitat Varna și împrejurimile pline de pitoresc ale orașului balnear.

În numărul viitor vom publica dările de seamă despre conferințele ținute de părintele Gala Galaction și ziaristul Pamfil Șerițaru, la Universitatea liberă

Duminica, 25 August, d-l Camil Petrescu, autorul puternicei drame "Suflete tari" jucată pe scenă Teatrului Național din București, va conferenția despre "Problema munciei intelectuale"

In cursul ierrei, D-l Octavian Moșescu va organiza la Universitatea liberă "Coasta de Argint" cursuri pentru minorizați, la care vor conferenția cei mai de seamă profesori universitari din București.

Profesorul Leon Grigorescu, a fost numit directorul Gimnaziului din Balicic.

Universitatea liberă pregătește un buletin anual al școalei cooperativiste înființată la Balicic. La acest anual vor colabora cei mai renumiți cooperatori din țară, în frunte cu D-l Răducanu, ministrul muncii și al cooperativiei, Dumitriu Gusti, Mladencatz și Pașcani de la Oficiul Național al Cooperativiei.

Tip. "Gutenberg" - B-gic